

Referanser:

Arkivsak: 16/1690 - 6 OME (16/16832)

Saksdokumenter:

Tittel	Dok. ID
KR 28.1/16 Kirken må frasi seg vigselsretten	1493384

Kirkemøtet 2017 – Evaluering, program og saksliste

Sammendrag

Det er Kirkerådet som i henhold til Kirkemøtets forretningsorden § 2-3 første og annet ledd, forbereder og tilrettelegger saker som skal behandles, og som har det praktiske ansvar for ytre opplegg og gjennomføringen av møtet.

Evaluering av Kirkemøtet 2016 viser at Hotell Scandic Nidelven med sine fasiliteter fungerte godt.

Kirkerådet bes på dette møtet å vedta en foreløpig saksliste og å drøfte programmet for Kirkemøtet 2017. Kirkemøtet 2017 finner sted i Trondheim, med møtestart onsdag 25.januar og avslutning tirsdag 31.januar.

Forslag til foreløpig saksliste inneholder 12 saker, hvorav 9 saker går til ordinær komitebehandling.

Forslag til vedtak

1. Kirkerådet tar evalueringen av Kirkemøtet 2016 til orientering
2. Kirkerådet vedtar følgende foreløpige saksliste for Kirkemøtet 2017:

KM 01/17 Innstilling fra protokollkomiteen

KM 02/17 Valg og oppnevninger

1. Valg av dirigentskap for møtet
2. Valg av tellekorps
3. Supplering av medlemmer på Kirkemøtets komiteer
4. Valg av komitéledere for møtet
5. Valg av medlemmer og varamedlemmer til Kirkemøtets kontrollutvalg
6. Valg av medlemmer og varamedlemmer til Den norske kirkes klagenemnd

KM 03/17 Orienteringssaker

1. Muntlig orientering om virksomheten i de sentralkirkelige råd 2016
2. Protokoll fra Ungdommens kirkemøte 2016

KM 04/17 Revisjon av Liturgisk musikk

KM 05/17 Revisjon av Dåpsliturgi

KM 06/17 Vigselsliturgi og forbønnsliturgi for likekjønnede par

KM 08/17 Budsjettfordeling 2018 og orientering om tildeling 2017

KM 09/17 Kirkelig utdanningssenter i Nord

KM 10/17 Mandat for Arbeidsgiverutvalg

KM 10/17 Forberedelse til LVFs generalforsamling (foreløpig tittel)

KM 11/17 Forsøksordninger med samordnet arbeidsgiverorganisering/enhetlig lokal ledelse fra 2017

KM 12/17 Kommunikasjon og medlemskontakt (foreløpig tittel)

3. Kirkerådet ber om å få tilbake forslag om sakene fordelt på komiteene i oktobermøtet for da å fatte endelig vedtak.
4. Kirkerådet ber administrasjonen arbeide videre med planlegging av KM 2017 ut fra de føringer som ble gitt i møtet.
5. Kirkemøtet fra og med 2018 legges til første hele uke etter påske. Dersom påsken kommer så sent at Kirkemøtet vil bli lagt til begynnelsen av mai, legges Kirkemøtets start til to uker før palmesøndag.

Saksorientering

1. Evaluering av Kirkemøtet 2016

Kirkemøtet 2016 ble avholdt i Trondheim. Forhandlingene var lagt til Hotell Scandic Nidelven. Kirkerådet har mottatt svar på en Quest back undersøkelse fra 103 deltagere. Svar på spørsmålene som ble stilt skulle rangeres på en skala fra 1 – 6, hvor en er svært dårlig og seks er svært godt. Under gjengis i parentes gjennomsnittsskår for de ulike spørsmålene.

Hotellet

Hotellet fikk meget god tilbakemelding både med hensyn til plenumsal (5,49), komiterom (4,60), fellesområdene (5,26) og måltidene (5,47). Gjennomgående kommentar er - *fint hotell med god service, svært hyggelig betjening*. Kommentarene viser videre at komiterommene er en utfordring, ikke alle komiterommene er dimensjonert for så store komiteer som vi har. Noen skriver at det var litt lange avstander på hotellet.

Når det gjelder måltidene er ordbruken *velldig bra, fantastisk – topp måltider*. Noen kommenterer at middagen ikke helt holdt mål, særlig etterlyses grønnsaker. Det kommenteres også at det skulle vært mer frukt og grønnsaker og mindre søtsaker som pausemat.

Kirkemøtets åpningsdag (ingen rangering)

Ordførerens mottagelsen i Herresalen ble tatt godt imot, men kommentarene varierer fra *terningkast seks, meningsfull og fin, flott, ærverdig og høytidelig* til *slitsomt å stå under lunsjen*. Svært mange skriver at det fungerte (enda) bedre i år enn i fjor.

I den grad åpningsmøtet er kommentert er det positive tilbakemeldinger, *flotte musikalske bidrag, gode taler, inspirerende*. Generaldebatten er det delte meninger om, det kommenteres at den er *springende og uten tråd*. Samtidig er mange positive til generaldebatten og gir uttrykk for at det er godt med et sted hvor det er rom for korte innlegg.

Gudstjeneste og andaktsliv

Oppslutningen varierte ved de ulike arrangementene, mens 94,1 prosent deltok på åpningsgudstjenesten, 86,3 % på søndagens gudstjeneste var det 75,8 % som deltok på gudstjenesten i Bakke kirke tirsdag morgen (avslutningsgudstjenesten). Morgenbønnene hadde gjennomgående 93 % oppslutning.

Åpningsgudstjenesten får svært gode tilbakemeldinger, og biskop Ann-Helens preken nevnes eksplisitt, det samme gjelder kor- og salmesang. Kommentarene er *flott og god opplevelse, en høytidsstund og riktig start på Kirkemøtet*. Noen kommenterte at det skulle vært flere nattverdstasjoner.

Når det gjelder morgenbønnene kommenteres det gjennomgående at dette er enkelt og greit, fungerer bra og positivt at det er i plenumsalen. De fleste komiteene gjennomførte kveldsbønn, men tilbakemeldingen tyder på at dette ikke gjaldt alle. Tilbakemeldingen er imidlertid at det fungerte godt med kveldsbønn i komiteene hos de som hadde det.

Søndagens gudstjenester i Nidarosdomen og avslutningsgudstjenesten i Bakke kirke får også gode tilbakemeldinger. Følgende kan stå som representativ kommentar om avslutningen i Bakke kirke – *vakkert, nært, varmt og trosstyrkende, sterk sendelse til hverdagens mange utfordringer, en nydelig hjemreisegudstjeneste*. Flere nevnte også preses sin preken og innslaget fra Døvekirken.

Årets hovedtema

Gå og fortell – fortelling om nåde (4,51) fikk et brukbart skår, men her har vi dessverre ikke kommentarer som kan utfylle bildet.

Saksbehandling

Saksbehandlingene i komiteene (4,54)

Tilbakemeldingen varierer i forhold til hvilken komite den enkelte har vært i. De fleste komiteene har tydeligvis hatt gode prosesser med god ledelse, dyktige sekretærer og passe arbeidsmengde. Mens det for andres del antydes uklar og/eller dårlig ledelse og uheldige opplevelser i form av bl.a personangrep. Mange skriver at komiteen som sådan fungerer godt og har bredde i kompetanse og synspunkter, samtidig som komitearbeidet for noen fremsto som ukjent.

Plenumsbehandlingen (4,80)

Dirigentskapet får gode tilbakemeldinger – de gjør en god jobb – *ypperlig, topp dirigentskap*. Ellers er det ulike oppfatning om innleggene, noen er for ofte på talerstolen, noen innlegg er innholdsløse og noen er for lange. Flere bemerker at det skulle vært klubbet i forhold til krenkende kommentarer fra talerstolen i debatten om likekjønnet vigsel.

Orienteringssakene (4,78)

Her er kommentarene at det fungerer bra og at det er en god formidling. Det synes også som om omfanget hva tid angår er greit, noen syntes det gikk for fort, andre at det kanskje tok litt for mye tid – men gjennomgangstonen at det fungerte bra.

Papirløst Kirkemøte/møteportalen (4,79)

Det er stort sett gode erfaringer med papirløst kirkemøte, kommentarene går fra *gikk overraskende greit, veldig bra – enkelt og effektivt til jeg trenger også papir*. Den siste kommentaren er ikke fra mange. I tillegg til at det fungerte bra uten papirer, er det kommentarer som går på hvordan systemet rent teknisk kan fungere enda bedre.

Kirkemøtets lengde, disponering av tid og andre kommentarer.

Mange opplever kirkemøteuken som intens og hektisk, lange dager og få pauser. Flere mener at saksmengde- og lengde på møtet bør reduseres, mens andre kommenterer at det er god tidsbruk, og at man trenger tiden. Det er mange godord til sekretariatet som oppleves som serviceinnstilte og profesjonelle. En skriver – *gleder meg allerede til neste års kirkemøte!*

Konklusjon

Hotell Scandic fungerer godt som Kirkemøtehotell. En av komiteen reduseres mht antall deltagere, slik at det minste komiterommet fungerer noe bedre.

Middagsserveringen tas opp med hotellet, videre sørges det for at pausematen inneholder mer frukt og grønnsaker.

Sakslisten for 2017 er vesentlig kortere enn i 2016, dette burde tilsi at kirkemøteuken ikke blir fullt så kompakt som det foregående år.

Det synes også å være grunn til å beholde morgenandakten i plenumsalen, og kveldsandakt i komiteen, dersom komite er siste post på dagen.

I et forsøk på å beholde søndagen som en annerledes dag legges markering av Den norske kirkes nye status som folkekirke/reformasjonsjubileet hit (mer om dette senere i dokumentet).

2. Saker som foreslås fremmet for KM 2017

Saksliste

- KM 01/17 Innstilling fra protokollkomiteen
- KM 02/17 Valg og oppnevninger
1. Valg av dirigentskap for møtet
  2. Valg av tellekorps
  3. Supplering av medlemmer på Kirkemøtets komiteer
  4. Valg av komitéledere for møtet
  5. Valg av medlemmer og varamedlemmer til Kirkemøtets kontrollutvalg
  6. Valg av medlemmer og varamedlemmer til Den norske kirkes klagenemnd
- KM 03/17 Orienteringssaker
1. Muntlig orientering om virksomheten i de sentralkirkelige råd 2016
  2. Muntlig orientering fra Bispemøtet
  3. Protokoll fra Ungdommens kirkemøte 2016
- KM 04/17 Revisjon av Liturgisk musikk
- KM 05/17 Revisjon av dåpsliturgi
- KM 06/17 Vigselsliturgi og forbønnsliturgi for likekjønnede par
- KM 07/17 Budsjettfordeling 2018 og orientering om tildeling 2017
- KM 08/17 Kirkelig utdanningscenter i Nord
- KM 09/17 Mandat for Arbeidsgiverutvalg
- KM 10/17 Forberedelse til LVFs generalforsamling (foreløpig tittel)
- KM 11/17 Forsøksordninger med samordnet arbeidsgiverorganisering/enhetlig lokal ledelse fra 2017.
- KM 12/17 Kommunikasjon og medlemskontakt (foreløpig tittel)

Kommentarer til de enkelte saker:

KM 02/17 Valg

Som en konsekvens av vedtak i 2016 om opprettelse av klagenemnd og kontrollutvalg må Kirkemøtet 2017 velge medlemmer til disse to organer.

KM 03/17 Orienteringssaker

KM 03.1-3/17 Når Kirkemøtet avholdes i april måned får møtet seg forelagt årsrapporter fra Ungdommens kirkemøte, de sentralkirkelige råd, Bispemøtet, Sjømannskirken og Døvekirken. Det er kun rapporten fra UKM som vil være ferdig til fremleggelse for Kirkemøtet i januar. Det vil imidlertid bli rapporter muntlig fra De sentralkirkelige råd og Bispemøtet.

KM 04/17 Revisjon av liturgisk musikk

Både i 2013 og 2014 drøftet Kirkerådet tidsprogresjonen for evaluering av de ulike elementene i gudstjenesteformen (KR 32/13, 23/14 og 60/14). En slik tidsplan ble lagt frem for Kirkemøtet i 2015 under tittelen Liturgisk musikk (KM 05/15) her het det bl.a. at «den liturgiske musikken og Dåpsliturgien legges frem for behandling på Kirkemøtet 2017.» Kirkerådet fulgte opp vedtaket og sendte forslag til liturgisk musikk ut på høring høsten 2015

(KR 48/15). Et bearbejdet forslag legges frem for Kirkerådet i juni for videre bearbejding før kirkemøtebehandling.

KM 05/17 Revisjon av dåpsliturgi

Se over vedrørende vedtak om revisjon av dåpsliturgi (KM 05/15). Kirkerådet sendte forslag til revidert dåpsliturgi ut på høring vinter/vår 2016 og legger et bearbejdet forslag frem til behandling i Kirkerådets junimøte for videre behandling frem til KM 2017.

KM 06/17 Vigselsliturgi og forbønnsliturgi for likekjønnede par

Det vises til Kirkemøtets behandling og vedtak i sak 17/16 hvor det bes om at det « i tillegg til dagens liturgier for ekteskap og forbønn for borgerlig inngått ekteskap mellom kvinne og mann, må utarbejdes tilsvarende liturgier som inkluderer likekjønnede part og som kan brukes overfor alle par».

Kirkerådet får saken til førstegangs behandling på sitt junimøte, liturgiforslagene sendes deretter på høring.

KM 07/17 Budsjettfordeling 2018 og orientering om tildeling 2017

Her vises det til KM 05/16 Kirkemøtets budsjettreglement hvor det heter at KM i 2017 vil få en sak om budsjettfordelingen for 2018 til behandling med en orientering om hvordan rammen for 2017 er fordelt.

KM 08/17 Kirkelig utdanningssenter i Nord

Kirkemøtet skal vedta reglement for sentret i Tromsø. Reglementet skal angi formål med virksomheten, styreoppnevning, nærmere bestemmelser om tilsettingsmyndighet mv.

KM 09/17 Mandat for arbeidsgiverutvalget.

Det vises til Kirkemøtets behandling av samme sak i 2016

KM 10/17 Forberedelse til LVFs generalforsamling mai 2017

Det lutherske verdensforbund (LVF) samler representanter fra medlemskirkene, deriblant delegasjonen fra Den norske kirke, til sin 11. generalforsamling i Windhoek, Namibia i mai 2017. Denne begivenheten faller sammen med 500 årsjubileet for reformasjonen, og overskriften på generalforsamlingen og reformasjonsjubileet er den samme: «**Liberated by Gods grace**». Generalforsamlingen markerer også at det er 70 år siden LVF i sin tid ble dannet, i Lund i Sverige 1947. Og at det i 50 av disse 500 årene har vært ført offisielle samtaler mellom LVF og Den katolske kirke. Høstens begivenhet i Lund domkirke, på reformasjonsdagen 31.10.16 hvor pave Frans og LVFs ledere møtes i en symboltung seremoni under overskriften «Fra konflikt til fellesskap», må sees i denne sammenhengen. 2017 er også et symboltungt år for Den norske kirke. For første gang i historien er vi en «fri kirke», et eget rettssubjekt fri fra statlig styring, og med selvstendig ansvar framover. En KM sak om LVF tett koplet til reformasjonsjubileet, og besøk av LVFs generalsekretær Martin Junge, ved dette historiske Kirkemøtet, gir retning og mening.

Saken vil redegjøre for tema og innhold for generalforsamlingen, for Den norske kirkes engasjement og forpliktelser til LVF, og vil gi føringer til delegasjonens arbeid.

KM saken går til førstegangsbehandling i MKR 31.5-1.6. Saken bearbejdes og kommer til KR's møte i oktober.

KM 11/17 Forsøksordninger med samordnet arbeidsgiverorganisering/enhetlig lokal ledelse fra 2017.

Det er behov for en hjemmel for å kunne igangsette forsøk med samordnet arbeidsgiverorganisering, jf KM 08/16.

KM 12/17 Kommunikasjon og medlemskontakt

Hvordan fester vi Den norske kirkes prioriteringer og aktiviteter til våre medlemmers virkelighet og forventninger?

I de neste årene står vi overfor store utfordringer, knyttet til omstilling, endret organisasjon og medlemmers behov og forventning. Inn i dette sammensatte og til dels svært krevende bildet spiller god ekstern og intern kommunikasjon en vesentlig rolle.

Kommunikasjon er ikke noe bare én avdeling i Kirkerådet sysler med. Kommunikasjon er avgjørende for alle ansatte og frivilliges arbeid: Hvordan når ut med våre tilbud? Hvordan får vi gjennomslag for vårt budskap? Hvordan vise frem kirken som bekjennende og tjenende for folk i dag? Hvordan viser vi at vi er relevante for mennesker i dag?

Dette handler om et sterkt medlemsfokus, økt digital satsing og et godt omdømme. Disse faktorene vil være avgjørende for å lykkes med rekrutteringen vi er så avhengige av i årene som kommer.

Kirkerådet vil i oktober få saken til behandling.

3. Sak meldt til Kirkemøtet 2017

Kirken må frasi seg vigselfretten

Medlem av Tunsberg bispedømmeråd Steinar Aandstad har oversendt forslag om sak til Kirkemøtet 2017: Kirken må frasi seg vigselfretten, mail av 31.januar 2016. Forslaget er begrunnet i en kronikk som er offentliggjort i Vårt Land og Dagen. I kronikken stilles spørsmålet om tradisjonen med kirkelig vigsel har bidratt til å oppfylle misjonsbefalingen, og at våre ritualer mm tas opp til vurdering for å se om de tjener kirkens hovedformål. Videre pekes det på at kirkens ritualer splitter kirken og medfører at mange vender ryggen til kristen tro.

I henhold til Kirkemøtets forretningsorden § 2-1 kan medlemmer av Kirkemøtet melde inn saker til behandling av Kirkemøtet. Saker som ønskes behandlet må meldes til Kirkerådet senest 14 uker før møtet. Skriftlig begrunnelse for saken må foreligge til samme tid (§ 2-2). Videre går det frem av §2-3 at det er Kirkerådet som fremmer, forbereder og tilrettelegger saker som skal behandles av Kirkemøtet, og at det må redegjøres for saker som er meldt til behandling, men som ikke er satt opp på saklisten.

Dette betyr at Kirkerådet må vurdere om den foreslåtte sak skal fremmes for Kirkemøtet i 2017.

Tidligere behandling av spørsmålet.

Spørsmålet om kirkelig vigselfrett/vigselfmyndighet er berørt i flere uttalelser den senere tid, nedenfor gjengis hva Kirkemøtet uttalte i sitt høringssvar til NOU 2013:1 Det livssyns åpne samfunn (KM 11/13):

Kirkerådet merker seg utvalgets drøftinger om vigselfrett og tros- og livssynssamfunnenes offentligrettslige rolle. I Den norske kirke, og med begrunnelser i luthersk teologi, lever ulike syn på kirkens vigselfrett. Kirkerådet anerkjenner begge syn, men vil i denne sammenhengen støtte utvalgets mindretall som går inn for å beholde dagens ordening. Den norske kirke vier med glede mennesker så lenge den har denne myndigheten, og vielser er et viktig møtepunkt mellom folkekirken og dens medlemmer. Dagens ordening hvor tros- og livssynssamfunn har vigselfmyndighet, i tillegg til den borgerlige vigsel, fungerer godt, og bidrar både til størst mulig valgfrihet blant borgerne, men også en ansvarliggjøring av tros- og livssynssamfunnene overfor staten. En avvikling av ordeningen synes dessuten å være lite hensiktsmessig da en endring vil være kostbar, kreve flere offentlige stillinger og skape mer byråkrati.

Kirkerådet forutsetter at dagens nektingsrett, slik denne er bestemt i Ekteskapsloven § 13, videreføres.

Tilsvarende uttalte Bispemøtet følgende om vigselfmyndighet/vigselfrett i den ovenfor nevnte høring:

Flertallet i utvalget [Stålsettutvalget] går inn for obligatorisk borgerlig vigself, og begrunner dette i at det er uheldig at de rettslige og livssynsbaserte elementene inngår i en og samme handling. Den sivile delen av ekteskapsinngåelsen bør derfor overføres til offentlige myndigheter, mens den religiøse og livssynsmessige delen deretter kan følges opp av tros- og livssynssamfunnene for dem som måtte ønske dette.

Flertallet i Bispemøtet er uenig med utvalget i at tros- og livssynssamfunnene ikke lenger skal ha vigselfrett. Kirkelig vigself har en lang tradisjon i vårt land, det er en ordning som fungerer godt og har god oppslutning i befolkningen. Mange har et sterkt ønske om å inngå ekteskap i sitt eget tros – og livssynssamfunn. Disse hensyn taler for at ordningen med kirkelig vigself bør fortsette.

Det er også uklart hva man faktisk mener å oppnå ved å frata kirken vigselfrett. Dersom utvalget mener det er diskriminerende at ikke alle tros- og livssynssamfunn har vigselfrett, kunne de alternativt ha foreslått å ta bort kvalifiseringsbestemmelsene som gjelder i dag. Et slikt forslag ville vi fra vår side imidlertid ikke støttet. Vi mener det er legitimt å stille krav til medlemsopplutning, organisering, utdanning m.v. for å gi vigselfrett, slik ordningen er i dag.

Bispemøtets flertall mener at utvalgets forslag på dette punktet er direkte i strid med rapportens tittel; i stedet for å fremme et samfunn åpent for religiøse uttrykk og religiøs tilhørighet, vil forslaget innebære at religionen trekkes tilbake fra et viktig samfunnsområde som har stor betydning rituell, emosjonelt og identitetsmessig for menneskers liv.

Utredningen *Sammen- samliv og samlivsordninger i et kirkelig perspektiv* berører også dette spørsmålet:

Spørsmålet om innføring av obligatorisk borgerlig vigself vil representere en avbøying fra en sterk og langvarig tradisjon med kirkebryllup, en tradisjon som fortsatt har en sterk og dyp forankring i befolkningen. Det er grunn til å tro at svært mange vil ønske å gifte seg i kirken. Til spørsmålet kan det videre knyttes strategiske vurderinger av kirkens kontaktflate i befolkningen. Forstått som kirkelig handling representerer ekteskapsinngåelse en bred og forholdsvis stabil kontakt mellom kirke og folk, og har slik sett sin egenverdi. Mye taler dessuten for at de motsetninger som i dag er knyttet til vigself av personer av samme kjønn, vil melde seg på nytt i forbindelse med forbønn for ekteskap mellom personer av samme kjønn. Konflikten rundt vigself av likekjønnede par blir i så fall bare forskjøvet, men ikke løst (Utredning fra et utvalg oppnevnt av Bispemøtet s 88).

En sak om frasing av vigselfretten vil kreve en bred saksutredning i Kirkerådet med påfølgende høring og behandling i Bispemøtet, før den kan fremmes for Kirkemøtet. Det anses som utelukket at en slik sak kan forberedes og fremmes for Kirkemøtet i 2017. Også en sak om spørsmålet om å frasi seg vigselfretten skal utredes eller ikke, vil kreve en utredning, og kan

tidligst fremmes for Kirkemøtet i 2018. Dette vil måtte forberedes av Nemnd for gudstjenesteliv. For å få frem saken om vigselsturgi for likekjønnede par har nemnda foreløpig måttet utsette revisjon av hovedgudstjenesten for Kirkemøtebehandling til 2019, opprinnelig satt til 2018 (se KM 17/16). En oppfølging av sak om frasingelse av vigselstretten vil måtte forskyve revisjon av hovedgudstjenesten ytterligere, hvis denne skal ha fortrinnsrett. Forslaget fra Aandstad må vurderes både ut fra tidligere Kirkemøteuttalelser samt et ressurs- og tidshensyn. Videre bes Kirkerådet også om å vurdere spørsmålet om frasingelse av vigselstretten sett i forhold til det allerede pågående arbeidet med ny vigselsturgi allerede vedtatt av Kirkemøtet.

4. Komiteer

Det er 6 faste komiteer, saksfeltene er som følger:

Komité A	Gudstjeneste og evangelisering
Komité B	Undervisning, diakoni og samfunnsspørsmål
Komité C	Økonomi og kirkeordning
Komité D	Kirkeordning
Komité E	Personal, arbeidsgiverspørsmål og utdanning
Komité F	Informasjon, urfolk, internasjonale og økumeniske forhold

Sakslisten for 2017 er forholdsvis kort, tre av sakene er innenfor liturgifeltet. For å få en jevn fordeling av sakene på komiteene, foreslås følgende fordeling som medfører at flere av komiteene har saker som er utenfor komiteens opprinnelige saksfelt.

Komite A	KM 06/17	Vigselsturgi og forbønnsliturgi for likekjønnede par
Komite B	KM 04/17	Revisjon av Liturgisk musikk
Komite C	KM 07/17	Budsjettfordeling 2018 og orientering om tildeling 2017
	KM 11/17	Forsøksordninger med samordnet arbeidsgiverorganisering/enhetlig lokal ledelse fra 2017.
Komite D	KM 05/17	Revisjon av Dåpsliturgi
Komite E	KM 08/17	Kirkelig utdanningscenter i Nord
	KM 09/17	Mandat for Arbeidsgiverutvalg
Komite F	KM 10/17	Forberedelse til LVFs generalforsamling mai 2017
	KM 12/17	Kommunikasjon og medlemskontakt

Dette forslaget til fordeling av saker må anses som foreløpig. Først når sakene har vært til første gangs behandling i Kirkerådet, vil vi vite mer om sakenes omfang og kompleksitet.

5. Tidspunkt for avholdelse av Kirkemøtet

Kirkemøtet har fra og med 2011 blitt avholdt i mars/april i henhold til KR 13/09:

Kirkemøtet fra og med 2011 legges til første hele uke etter påske. Dersom påsken kommer så sent at Kirkemøtet vil bli lagt til begynnelsen av mai, legges Kirkemøtets start til to uker før palmesøndag.

Dette vedtaket ble endret 2013 (KR 37/13). En hovedårsak til endringen var Kirkemøtets kommende rolle i forhold til budsjettbehandling, herunder tilskudsforvaltningen. Det ble da vedtatt å avholde Kirkemøtet i januar måned, med unntak av det året som følger etter kirkevalgene, dvs 2020 og 2024 osv. Det siste var av hensyn til valg av nytt Kirkeråd og den forutgående nominasjonsprosess.

Kirkemøtet 2016 vedtok et budsjettreglement (KM 05/16) som tilsier at Kirkemøtet legger de overordnede føringene for budsjettvedtak, hvilket ble gjort i sak KM 18/16 Kirkemøtets fordeling av midler for 2017. Kirkerådet fordeler så budsjettet i samsvar med Kirkemøtets vedtak.

Dette tilsier at Kirkemøtet for ettertiden kan legges tilbake til mars/april. Vi vil da kunne legge frem årsrapporter som frem til nå, også regnskap kan på dette tidspunkt forelegges Kirkemøtet til orientering, jf § 10 tredje ledd i Kirkemøtets budsjettreglement: *Kirkerådets sekretariat utarbeider et samlet årsregnskap for Den norske kirke. Dette vedtas av Kirkerådet og fremlegges for Kirkemøtet til orientering.* På denne bakgrunn foreslås det å fatte et vedtak i samsvar med KR 13/09.

6. Øvrig program

Kirkemøtet 2017 vil være preget av to forhold, omdanningen av Den norske kirke til fri folkekirke - forvaltningsreformen - og reformasjonsjubileet. Hovedtema for reformasjonsmarkeringen i Norge i 2017 er *Nåde*. Det blir konkretisert ved tre undertemaer: *Frelsen er ikke til salgs, Mennesker er ikke til salgs og Skaperverket er ikke til salgs*. Det foreslås at søndag 29.januar blir avsatt til å markere både reformasjonsjubileet og Den norske kirkes nye status, og at gjennomgangstemaet for Kirkemøtet er *Nåde*. Videre foreslås det at i stedet for å invitere gjester til åpningsdagen, inviteres gjestene til denne søndagen. Martin Junge, generalsekretær i Det lutherske Verdensforbund vil gjeste Kirkemøtet 2017. En foreløpig skisse av dagen vil være:

- Gudstjeneste i Nidarosdomen med preken av Martin Junge.
- Lunsj for Kirkemøtets medlemmer og gjester på Scandic Nidelven.
- Festforestilling i et egnet lokale kl 16.00 – 18.00.

Til denne dagen inviteres det bredt, både fra Kongehus, Storting og regjering. Programmet for selve markeringen må ha to fokus, både reformasjonen og forvaltningsreformen, programmet planlegges å inneholde taler, drama og musikkinnslag. Martin Junge inviteres til å holde en tale med reformasjonen som tema, mens det søkes etter en person som kan se på forvaltningsreformen med et «skråblikk». I tillegg vil det være naturlig med korte taler/hilsener ved Kirkerådets leder, kulturminister, preses og eventuelt andre. Det er inngått en foreløpig avtale med Byscenen i Trondheim for avvikling av møtet. Dette er et konsertlokale med plass til 400 sittende gjester.

Det foreslås at åpningsdagen 25.januar gjøres enkel med Gudstjeneste i Nidarosdomen kl 17.00 og påfølgende middag. Trondheims ordfører forespørres om å være vertskap for middagen som da kan avholdes i Herresalen. Under middagen vil det være naturlig med tale ved Kirkerådets leder og ordføreren.

7. Økonomiske/administrative konsekvenser

Kirkemøtet har en kostnad på i overkant av 5 mill. I tillegg kommer saksbehandlingstid for utarbeiding og ferdigstilling av saksdokumenter og praktisk planlegging av uken. Alle Kirkerådets avdelinger er på ulike måter involvert i planlegging og gjennomføring av Kirkemøtet.